
FRÄMMANDE MAKTER VILL LÄRA SIG MER OM SVENSK KRISHANTERING

Ardavan Khoshnood

3 april 2020

Altinget.se

<https://www.alinget.se/sakerhet/artikel/debatt-frammande-makter-vill-lara-sig-mer-om-svensk-krishantering>

Nedladdat från: <http://www.ardavan.se>

Främmande makter vill lära sig mer om svensk krishantering

DEBATT. Coronautbrottet är ett hot mot Sveriges nationella säkerhet. Det riskerar leda till en ökning av främmande makters aktiviteter, terrorattacker, organiserad brottslighet samt social oro, skriver Ardavan Khoshnood, specialistläkare, kriminolog och statsvetare.

Trots att covid-19 kom som en överraskning är det få länder som inte varit förberedda för eventuella hälsohot. I den svenska nationella [säkerhetsstrategin från 2017](#) nämns hälsohot som ett potentiellt hot mot vår nationella säkerhet, och regeringen påpekar att ”utbrott av smittsamma sjukdomar” kan ha samhällsstörande effekter.

Det är således ingen tvekan om att covid-19 är ett lika stort hot mot Sveriges nationella säkerhet som terrorism. Huvudfrågan är dock hur covid-19 kan vara ett hot mot vår nationella säkerhet. En grov indelning av olika hot i spåren av covid-19 är främmande makters aktiviteter, terrorism, organiserad brottslighet samt social oro.

Hotet från främmande makter

Säkerhetspolisen meddelade nyligen att ett stort antal länder bedriver [säkerhetshotande verksamhet](#) i Sverige. Främst handlar det om Ryssland, men även Kina och Iran. Ryssland försöker nå sina mål i första hand genom påverkansoperationer och desinformation.

Genom att bedriva påverkansoperationer och sprida desinformation, inte minst nu i samband med covid-19, ämnar Ryssland att försvaga allmänhetens förtroende för samhällsinstitutioner genom att visa att Europa (och Sverige) är tafatta och oförmögna i att bekämpa sjukdomen.

Det kortsiktiga målet är att bidra till polarisering i samhället samt minska förtroendet för landets ledning för att därigenom bana vägen för en social oro. Det långsiktiga målet är att sprida frön av osäkerhet bland befolkningen och påverka deras förtroende för deras respektive regeringars förmåga att skydda dem.

Målet är att utnyttja denna osäkerhet och rädsla i framtiden. Av vikt för vår nationella säkerhet är att befolkningen känner sig säkra och har ett förtroende för våra institutioner. Bryts bandet mellan säkerhet och befolkningen, kan detta utnyttjas till fullo av främmande makter för att föra fram deras egna agendor.

Dessa främmande makter följer också utvecklingen i Sverige mycket noggrant och mycket nära för att lära sig mer om svensk krishantering. Hur Sverige organiserar sig, hur resurser fördelas, hur beslut tas, hur analyser görs och inte minst, vilka brister som den svenska krishanteringen har, är av största vikt för främmande makter som kan använda sig av dessa informationer för att vid senare tillfällen använda våra svagheter mot oss.

Ökad risk för terrorism

Bioterrorism har länge varit en av västvärldens främsta rädslor i frågan om nationell säkerhet. Att använda sig av biologiska ämnen mot en befolkning kan ha ödesdigra effekter.

Ur ett anti-terrorperspektiv för covid-19 med sig två huvudproblem: dels kan terrorister med avsikt utsätta sig själva för smitta och sedan blanda sig med befolkningen för att sprida detta, dels kan de slå mot hälso- och sjukvården nu när de är som mest belastade.

En ökad bevakning av våra sjukhus är ett måste för att minimera risken för terroristattacker. Det sistnämnda är mer sannolikt då även [IS uppmanat sina anhängare](#) att slå till mot hälso- och sjukvården i västvärlden.

Organiserad brottslighet

Tyvärr har Sverige under det senaste decenniet varit hårt drabbat av den [organiserade brottsligheten](#) och de våldsbrott som den fört med sig. Emellertid finns det en god möjlighet att detta minskar något i samband med coronapandemin och det faktum att samhället blir mindre tillgänglig när det stänger ner.

Trots att våldsbrotten kan komma att minska, kommer vi med all säkerhet se ett byte i de kriminellas modus operandi. Fler IT-relaterade brott kommer utan tvekan att bevitnas. Dessa brott kommer dels drabba allmänheten i form av bland annat nätfiske, dels kan brotten användas mot samhället i form av cyberattacker mot samhällsviktig verksamhet.

Båda dessa, främst det sistnämnda, är ett direkt hot mot vår nationella säkerhet.

Leder till social oro

Resultatet av de ovannämnda hoten kan bli en social oro. Även den förödande ekonomin som covid-19 kan orsaka i form av masskonkurs och massuppsägningar, kan bidra till en social oro. I bästa fall tar det sig som spridda, dagliga, fredliga demonstrationer och protester och i värsta fall resulterar det i våldsamma demonstrationer, uppror och även viss anarki.